

PROFILUL DEMOGRAFIC AL MUN. EDINEȚ

Orașul Edineț este situat în regiunea de Nord a Republicii Moldova și are statutul de municipiu, fiind centrul raional cu același nume. În contextul schimbărilor demografice, profilul de față are rolul de instrument analitic pentru autoritățile publice locale și pentru partenerii de dezvoltare. El este elaborat pentru a susține planificarea bazată pe evidențe și adaptarea politicilor locale la tendințele demografice. Profilul integrează date oficiale din Banca de date a Biroului Național de Statistică pe perioada 2014–2024, rezultate ale Recensământului Populației și Locuințelor 2024, informațiile administrative transmise de Primăria Edineț fiind interpretate într-o manieră analitică pentru a evidenția tendințele esențiale și implicațiile acestora la nivel local.

Context demografic general

Republica Moldova se confruntă cu o **reducere continuă a populației** determinată de **emigrarea masivă, natalitatea scăzută și îmbătrânirea accentuată** a populației. Conform prognozei oficiale¹, în scenariul mediu, populația țării (fără regiunea din stânga Nistrului și mun. Bender) este estimată să scadă de la 2.423.300 persoane în 2023 la 1.955.600 persoane în anul 2040, ceea ce reprezintă o reducere de peste 19% în mai puțin de două decenii. În toate scenariile până în 2040 se prevede o **creștere constantă a ponderii persoanelor vârstnice**, concomitent cu o **scădere a proporției tinerilor**. Această scădere este determinată de sporul natural negativ, de nivelul persistent al emigrației și de îmbătrânirea accelerată a populației. Evoluția dată va avea implicații directe asupra pieței muncii, va genera un **dezechilibru între generații** și o **rată de dependență tot mai ridicată**, ceea ce presupune că segmentul populației active economic va trebui să susțină un număr în creștere de persoane dependente — atât copii, însă preponderent vârstnici. Vor fi implicații directe asupra sistemului de pensii și capacității de susținere a serviciilor sociale.

Datele recensământului populației Republicii Moldova din 2024 arată că în raionul Edineț s-a înregistrat o descreștere a populației de 26,7% comparativ cu anul 2014 pe fondul depopulării comunelor rurale, scăderii efectivului de copii și adolescenți, precum și creșterii semnificativă a segmentului populației vârstnice, ceea ce accentuează presiunea asupra sistemului de îngrijire și protecție socială. Prognoza oficială² (*Tabelul 1.*) elaborată prognozează pentru raionul Edineț o reducere a numărului populației până în 2033 de 22,6% ceea ce confirmă persistența declinului demografic. Această scădere mai accentuată comparativ cu media națională indică o **problemă regională mai gravă**, cauzată de migrația tinerilor către centre urbane mai mari sau în străinătate și de declinul natalității locale.

Tabelul 1. Numărul proiectat al populației pentru Republica Moldova și raionul Edineț (scenariul mediu, 2023–2033)

	2023	2028	2033	Scăderea, % 2023–2033
Total Republica Moldova	2423294	2236942	2071362	-14,5
Raionul Edineț	52752	46264	40804	-22,6

Sursa: Populația Republicii Moldova la orizontul anului 2040 / coordonatorul ediției: Olga Gagauz. Chișinău: [S. n.], 2024.

Mun. Edineț: structura și dinamica populației

Potrivit Recensământului populației și locuințelor din 2024 (RPL 2024), populația stabilă a orașului este de 12369 persoane, dintre care 6823 femei (55,1%) și 5546 bărbați (44,9%). Această valoare este mai mare decât cea raportată de Biroul Național de Statistică prin metoda reședinței

¹ Populația Republicii Moldova la orizontul anului 2040 / coordonatorul ediției: Olga Gagauz ; autorii: Olga Gagauz, Irina Pahomii, Maxim Slav [et al.] – Chișinău : [S. n.], 2024. <https://social.gov.md/wp-content/uploads/2025/01/Raport-analitic-Populatia-Republicii-Moldova-la-orizontul-anului-2040.pdf>

² Ibidem.

obișnuite, care estima în anul 2024 o populație de 12050 persoane. Diferența de 319 persoane (aprox. 2,5%) subliniază limitele metodelor administrative curente de estimare, dar și faptul că orașul găzduiește o populație efectiv prezentă mai mare, neînregistrată oficial cu domiciliul sau reședința obișnuită (Figura 1). Astfel, migrația internă neînregistrată administrativ este una din cauzele acestui decalaj de date.

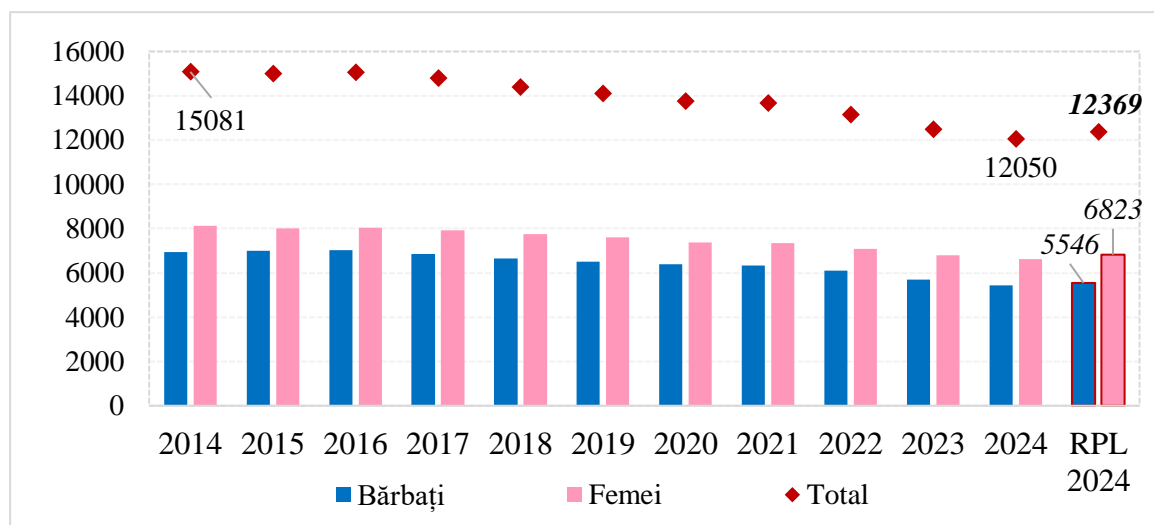

Figura 1. Populația mun. Edineț, 2014–2024: estimări oficiale vs. RPL 2024

Sursa: Biroul Național de Statistică.

Analiza piramidei pe vârste a populației orașului Edineț, pe baza datelor prezentate, indică o distribuție demografică ce reflectă atât caracteristicile evoluției populației, cât și posibilele tendințe sociale și economice ale acesteia. Potrivit datelor, populația orașului Edineț are o pondere a populației tinere (0-19 ani) de 23,6% caracterizată printr-un dezechilibru evident între sexul feminin și masculin în favoarea bărbaților și se menține doar la categoria dată de vârstă (0-19 ani). Astfel, ponderea populației masculine tinere constituie 27,6%, iar a celei feminine de 20,3%. La următoarele categorii de vârstă **ponderea femeilor crește treptat odată cu avansarea în vârstă, depășind progresiv procentul bărbaților (Figura 2.).**

Categoria de populație adultă (20-64 de ani) per total constituie – 53,6%, pentru sexul feminin reprezintă – 53,1% și masculin – 54,2% (Figura 2.). Aceste cifre constituie **un indicator pozitiv din perspectiva echilibrului demografic și a dezvoltării economice. Această repartizare sugerează o potențială forță de muncă stabilă, compatibilă cu dinamica pieței muncii. Totuși, trebuie de accentuat că această proporție se apropie de pragul critic, fiind deja aproape de epuizare, întrucât o parte semnificativă a populației ce se află în această categorie tinde să scadă în următorii ani. De asemenea datele din piramidă ne arată o reprezentare redusă a categoriei de vârstă 20-29 de ani în cadrul populației, ceea ce reflectă un proces accentuat de migrație a tinerilor către alte zone sau chiar implicarea în migrația internațională. Această proporție scăzută reflectă și consecințele unei natalități reduse în trecut care a impactat direct dimensiunea acestei cohorte și implicit, dinamica demografică a orașului.** Ponderea redusă a segmentului de populație cu vârstă 20-29 de ani are implicații semnificative asupra pieței muncii și implicit, asupra economiei locale. Persoanele între 20 și 29 de ani reprezintă, de obicei, o parte importantă a forței de muncă active, inovatoare și adaptabile la schimbări tehnologice și de piață și cei care impulsionează antreprenoriatul. Ponderea redusă a acestei categorii duce la o scădere a disponibilității de lucrători tineri. De asemenea, această pondere redusă a tinerilor cu vârsta 20-29 de ani va genera efecte demografice precum reducerea nupțialității și ulterior a natalității generând **provocări legate de potențiala regenerare demografică.**

În ansamblu piramida pe vârste pentru orașul Edineț ne arată că avem o pondere a populației vârstnice (65+) de 22,7%. Diferența dintre sexe este notabilă – în rândul populației feminine ponderea vârstnicilor constituie 26,4%, iar în cadrul populației masculine - doar 18,1%

(Figura 2.). Situația dată se explică prin speranța de viață mai mare pentru femei decât pentru bărbați. Totodată 7,5% din totalul populației sunt vârstnici de peste 75 de ani care reprezintă un segment al populației ce necesită resurse speciale pentru sănătate, îngrijire și protecție socială. **Având în vedere faptul că grupa de vârstă 65-74 de ani este relativ numeroasă, este posibil ca ponderea vârstnicilor peste 75 de ani să se majoreze în viitorul apropiat, pe măsură ce această cohortă îmbătrânește. Această tendință implică o presiune suplimentară asupra sistemului de sănătate și asistență socială, subliniind necesitatea adoptării unor politici preventive și de sprijin adaptate pentru acești cetățeni în vârstă avansată.**

Datele ne permit să estimăm că în următorii 5 ani este posibil ca procesul de îmbătrânire demografică în orașul Edineț să nu se accentueze semnificativ din considerentul că generațiile care în prezent au vârsta 60-64 de ani sunt mai puțin voluminoase. Ulterior este posibilă reducerea acestei tendințe pe termen mai lung în contextul unor generații viitoare mai mici (de 50-59 de ani) din cauza implicării lor în migrația internațională.

Dinamica structurii demografice din orașul Edineț ar putea fi însă influențată semnificativ de rolul său ca pol de atragere a tinerilor din localitățile rurale din apropiere datorită oportunităților de angajare, precum și a condițiilor de trai superioare față de cele de la sat, ceea ce ar determina fluxuri migratorii interne favorabile. Această tendință trebuie considerată în procesul de planificare urbană, socială și economică a comunității.

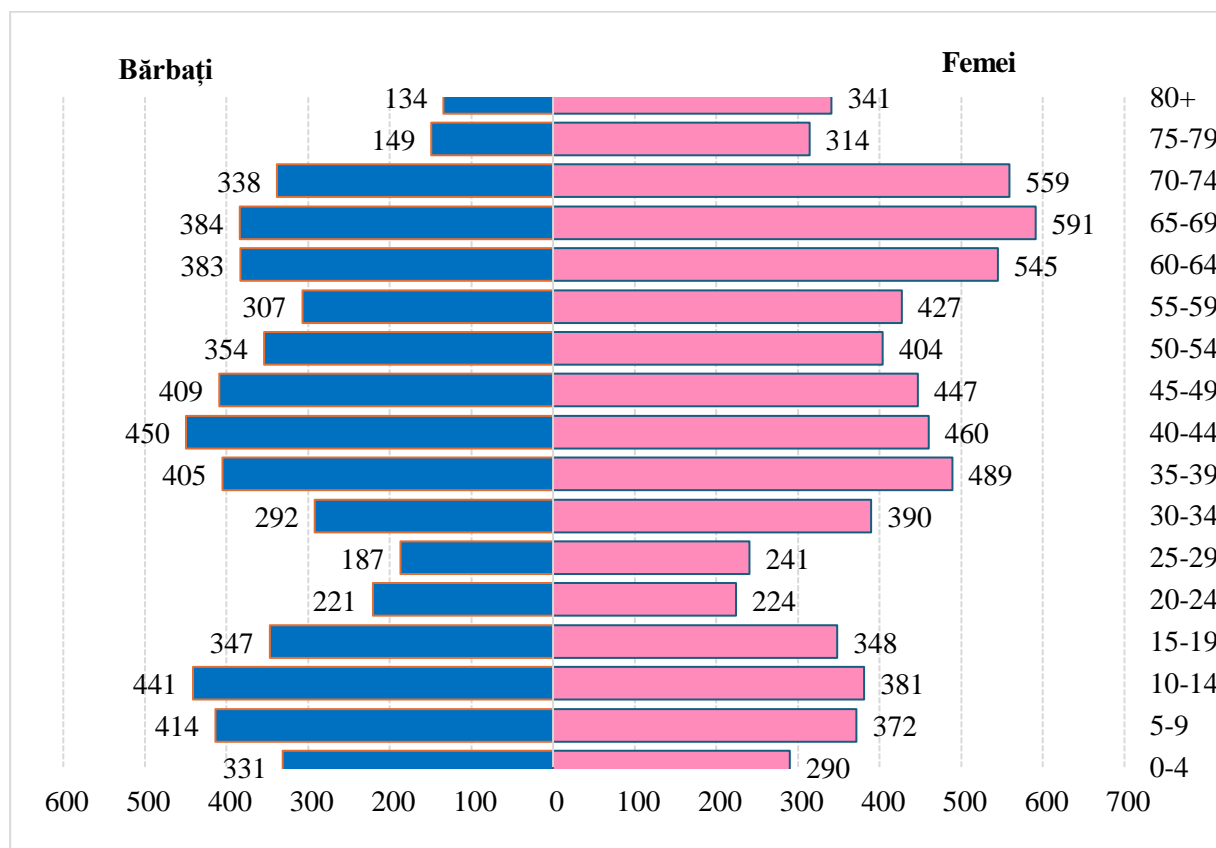

Figura 2. Piramida pe vârste a mun. Edineț, RPL 2024.

Sursa: Biroul Național de Statistică.

Analiza datelor din evidența curentă a populației ne indică schimbări demografice importante în perioada 2014–2024, marcate în special de procesul de îmbătrânire a populației. Ponderea copiilor sub 18 ani a rămas relativ stabilă, înregistrând o ușoară scădere de la 20% în 2014 la 19,8% în 2024, ceea ce indică o stagnare a bazei tinere a populației și, implicit, o natalitate redusă. Astfel, populația tânără (0-18 ani) a rămas constantă, atât în cadrul populației masculine, cât și feminine în intervalul 2014-2024, fiind de aproximativ 23% pentru bărbați și 17% pentru femei.

În același timp, populația în vârstă aptă de muncă s-a diminuat semnificativ, de la 54,8% la 50,2%, pierzând peste 4 puncte procentuale în decurs de un deceniu. Populația în vârstă aptă de muncă masculină s-a redus cu 6%, iar cea feminină cu 7%, ceea ce reflectă atât îmbătrânirea cohortelor existente, cât și migrația persoanelor active, ceea ce poate avea consecințe asupra pieței muncii și sustenabilității economice locale. **Această reducere a populației în vârstă activă trebuie monitorizată atent și integrată în elaborarea și implementarea politicilor de dezvoltare economică și socială, pentru a contracara potențialele efecte negative ale acestei tendințe demografice.** Pe de altă parte, ponderea pensionarilor după limita de vârstă a crescut considerabil, de la 25,2% la 30%, ceea ce înseamnă că aproape o treime din populația orașului este formată din persoane vârstnice (Figura 3.). Această evoluție confirmă accentuarea procesului de îmbătrânire demografică și creșterea presiunii asupra sistemelor sociale și de sănătate.

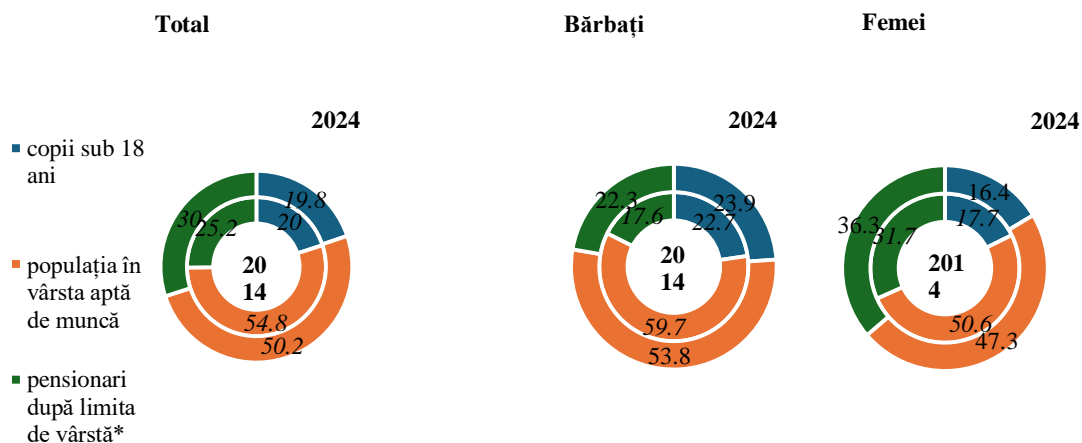

Figura 3. Structura pe categorii de populație, mun. Edineț, 2014 și 2024, %

Sursa: Biroul Național de Statistică/ Banca de date

Notă: în 2014 pentru bărbați populația de 62 ani și peste, iar pentru femei - de 57 ani și peste; în 2024 pentru bărbați populația de 63 ani și peste, iar pentru femei - de 60 ani și peste

În 2014, la 100 de persoane apte de muncă reveneau aproximativ 83 persoane dependente, iar în 2024 acest raport crește la aproape 100 persoane dependente, ceea ce indică o presiune demografică foarte ridicată. Creșterea este determinată în principal de majorarea dependenței vârstnicilor (de la 46,0% la 59,8%), în timp ce dependența tinerilor crește ușor (de la 36,5% la 39,4%) (Tabelul 2.).

Tabelul 2. Evoluția raportului de dependență demografică în mun. Edineț, estimări curente, anii 2014 și 2024

Indicator	2014	2024
Raport total de dependență, %	82,5	99,2
Raportul de dependență al tinerilor (0–18 ani), %	36,5	39,4
Raportul de dependență al vârstnicilor (57/62+ ani), %	46	59,8

Sursa: calculat în baza datelor Biroului Național de Statistică

Aspecte privind structura socioculturală a populației mun. Edineț

Structura educațională a populației orașului Edineț indică un profil predominant mediu de instruire, caracterizat printr-o concentrare semnificativă a populației în segmentele cu studii medii de specialitate și superioare. Aceasta denotă o orientare moderată spre formarea profesională și universitară. Totodată, o pondere importantă a populației se regăsește în nivelurile gimnazial, liceal ceea ce reflectă un potențial mai scăzut de calificare profesională. În special, categoriile cu educație incompletă sau primară pot fi considerate vulnerabile din punct de vedere socio-economic, având un acces limitat la piața forței de muncă formală și o capacitate redusă de adaptare

la cerințele economiei moderne. Proporția redusă a persoanelor cu masterat și doctorat indică o slabă reprezentare a nivelurilor academice superioare, ceea ce poate limita potențialul de inovare și competitivitate al localității (Tabelul 3.).

Tabelul 3. Structura populației după nivelul educațional în 2014 și 2024, mun. Edineț

	Total	Doctorat, postdoctorat	Masterat, inclusiv ciclul II	Superior inclusiv ciclul I	Mediu de specialitate	Secundar profesional	Mediu de cultura generala/ liceal	Mediu incomplet/ gimnazial	Primar/ fără studii
2014	13109	3	89	2894	3163	946	2189	2593	1232
	În %	0,02	0,68	22,0	24,1	7,2	16,7	19,7	9,4
		Superior (ciclul III)/doctorat, postdoctorat	Superior (ciclul II)/masterat	Superior (ciclul I)/licență; superior universitar finalizat până în 2008	Profesional tehnic postsecundar (colegiu, «tehnicum», școală în domeniul medical, farmaceutic, pedagogic și arte frumoase	Profesional tehnic secundar (școală profesională/meserii, «PTU»)	Liceal (10-12 clase)/mediu general (10-11 clase)	Gimnazial (mediu incomplet)	Fără școală absolvită – 370/3,4% Educație preșcolară – 165/1,5% Primar – 1022/9,3%
2024	10962	6	261	2416	1874	1478	1208	2162	
	În %	0,05	2,4	22,1	17,1	13,5	11,0	19,7	

Sursa: Biroul Național de Statistică, RPL 2014 și 2024.

Notă: În 2024 este inclusă populația cu reședința obișnuită de 10 ani și peste, iar în 2014 populația în vârstă de 15 ani și peste

Conform recensământului din 2014, în orașul Edineț, populația este predominant de etnie moldovenească (62,3%, n = 9 618), urmată de ruși (16,1%, n = 2 479) și ucraineni (13,7%, n = 2 110), ceea ce reflectă o structură etnică diversificată, cu majoritate clară moldovenească. În 2024 majoritatea este formată din **moldoveni (69,6%)**. Minoritățile etnice sunt reprezentate în principal de **ruși (10,7%)** și **ucraineni (9,7%)**, care constituie împreună aproximativ o cincime din populație. De asemenea, **românii** reprezintă 4,2%, iar comunitatea de **romi** are o pondere relativ semnificativă, de 4,9%. Alte etnii, precum găgăuzii (0,1%) și bulgarii (0,2%), au o prezență redusă, iar 0,5% din populație aparține altor grupuri etnice. Procentul persoanelor care nu și-au declarat etnia este nesemnificativ, de doar 0,02%. În ansamblu, structura etnică a municipiului Edineț reflectă un caracter multicultural, cu predominanța populației moldovenești și o prezență notabilă a minorităților slave și a comunității rome.

Mișcarea naturală a populației municipiului Edineț

Natalitatea

Atât datele absolute privind numărul de născuți-vii cât și rata natalității ne arată o diminuare semnificativă în perioada 2014-2024, de la 194 până la 123 și respectiv de la 12,8‰ la 10,2‰. În perioada 2014-2016, numărul de nașteri a fluctuat între 187 și 219, cu un maxim de 219 în 2016. Începând cu 2017, se observă o tendință clară de scădere. În ansamblu, numărul de nașteri a scăzut cu aproximativ 37% în perioada 2014-2024. Rata de natalitate a atins un maximum de 14,5‰ în 2016 și un minimum de 9,7‰ în 2021 (Tabelul 4.). Această tendință de scădere accentuată indică o problemă demografică serioasă, cu potențial impact asupra structurii populației și asupra sustenabilității sociale și economice pe termen lung. O rată de natalitate scăzută poate duce la îmbătrânirea populației și la reducerea forței de muncă în viitor.

Tabelul 4. Numărul de născuți vii și rata de natalitate în perioada 2014-2024, mun. Edineț

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Numărul de născuți vii	194	187	219	186	174	171	154	134	139	125	123

Rata de natalitate (în‰)	12,8	12,4	14,5	12,5	12,0	12,1	11,1	9,7	10,5	9,9	10,2
---------------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	------------	-------------	------------	-------------

Sursa: Biroul Național de Statistică; rata calculată în baza datelor Biroului Național de Statistică

Mortalitatea populației

Numărul total de decese din orașul Edineț a fluctuat între 152 și 269 pe parcursul perioadei 2014-2024. Se remarcă o creștere semnificativă în 2020 și 2021, cu valori maxime de 239 și 269 decese din cauza pandemiei de COVID-19. În anii 2022-2024, numărul de decese scade spre valorile din perioada pre-pandemică, ajungând la 152 în 2024. Reducerea din ultimii ani 2023-2024 nu neapărat reflectă o îmbunătățire reală a sănătății populației, ci se produce în contextul reducerii bazei demografice.

În majoritatea anilor numărul de decese este mai mare în rândul bărbaților decât al femeilor cu excepția anilor 2014, 2018 și 2021 când situația a fost inversă. Rata de mortalitate generală oscilează între 12,5‰ și 19,6‰ în perioada 2014-2024. Valoarea maximă de 19,6‰ s-a înregistrat în 2021 și ulterior tendința a fost de reducere până la 12,6‰ în 2024 (Tabelul 5.). Rata de mortalitate masculină este mai mare în toată perioada analizată – ceea ce corespunde tendințelor demografice naționale, explicabile prin speranța de viață mai scurtă la bărbați și expunerea mai mare la riscuri.

Tabelul 5. Evoluția numărului de decese și a ratei mortalității în mun. Edineț, total și pe sexe, 2014-2024

	Număr decese			Rata mortalității, (‰)		
	Total	Bărbați	Femei	Total	Bărbați	Femei
2014	215	106	109	14,2	15,2	13,4
2015	214	109	105	14,2	15,5	13,0
2016	190	105	85	12,6	14,9	10,5
2017	209	117	92	14,1	17	11,5
2018	211	99	112	14,6	14,8	14,4
2019	177	93	84	12,5	14,2	11
2020	239	130	109	17,3	20,3	14,7
2021	269	131	138	19,6	20,7	18,7
2022	192	110	82	14,5	18	11,5
2023	181	92	89	14,4	16,1	13,0
2024	152	87	65	12,6	16,0	9,8

Sursa: Biroul Național de Statistică; rata calculată în baza datelor Biroului Național de Statistică

Distribuția pe sexe arată că mortalitatea este relativ echilibrată, însă bărbații continuă să înregistreze un nivel ușor mai ridicat sau comparabil cu cel al femeilor în anumite grupe de vârstă. În 2014, diferența era redusă (106 bărbați față de 109 femei), însă în 2024 se observă o scădere mai accentuată a deceselor în rândul femeilor (65) comparativ cu bărbații (87), ceea ce sugerează o persistență a vulnerabilității masculine, în special la vârstele adulte. Analiza pe grupe de vârstă evidențiază faptul că mortalitatea este concentrată predominant în rândul populației vârstnice (65+ ani). Această categorie a generat 137 decese în 2014, 128 în 2023 și 115 în 2024, reprezentând peste două treimi din totalul deceselor în fiecare an. În cadrul acestei grupe, femeile sunt mai numeroase decât bărbații, ceea ce reflectă speranța de viață mai ridicată a femeilor și, implicit, o prezență mai mare a acestora la vârste înaintate. În grupa de vârstă 15–64 ani se observă o scădere pronunțată a mortalității, de la 76 decese în 2014 la 50 în 2023 și doar 35 în 2024. Această reducere este mai evidentă în rândul bărbaților (de la 49 la 28), dar și în rândul femeilor (de la 27 la 7), indicând o diminuare a mortalității premature și, posibil, o ameliorare a stării de sănătate a populației active. Mortalitatea copiilor (0–14 ani) este foarte redusă, cu valori între 2 și 3 decese anual (Tabelul 6.). În ansamblu, datele indică o **concentrare accentuată a deceselor la vârste înaintate** și o **reducere a mortalității în rândul populației apte de muncă**. Aceste tendințe sunt caracteristice unui proces de **îmbătrânire demografică**, în care scăderea mortalității premature și

creșterea ponderii vârstnicilor modifică structura deceselor și generează noi provocări pentru sistemul de sănătate și protecție socială.

Tabelul 6. Numărul de decedați, pe grupe majore de vârstă și sexe, pentru anii 2014, 2023, 2024, persoane, mun. Edineț

	Total			Bărbați			Femei		
	2014	2023	2024	2014	2023	2024	2014	2023	2024
Total	215	181	152	106	92	87	109	89	65
0-14 ani	2	3	2	2	2	2	-	1	-
15-64 ani	76	50	35	49	35	28	27	15	7
65 ani și peste	137	128	115	55	55	57	82	73	58

Sursa: Biroul Național de Statistică

Sporul natural

Datele evidențiază un spor natural preponderent negativ în orașul Edineț pe întreaga perioadă analizată, cu excepția anului 2016, când s-a înregistrat un spor pozitiv (+29 persoane, +1,93%). În rest, declinul natural al populației se accentuează, atingând valori critice în anii 2020–2021 (−6,17‰ și −9,87‰), pe fondul creșterii mortalității și reducerii natalității. După 2021 se observă o ușoară ameliorare a situației, însă sporul natural rămâne negativ (−2,41‰ în 2024), ceea ce indică menținerea unui proces de depopulare naturală (Tabelul 7.). Această evoluție reflectă dezechilibre demografice persistente, caracterizate prin nivel scăzut al natalității, mortalitate relativ ridicată și reducerea continuă a populației totale.

Tabelul 7. Indicatorii sporului natural în mun. Edineț, în perioada 2014-2024

Anul	Spor natural (nașteri–decese), persoane	Rata sporului natural (calculat la 1000 persoane, ‰)
2014	-21	-1,39
2015	-27	-1,80
2016	+29	+1,93
2017	-23	-1,55
2018	-37	-2,57
2019	-6	-0,43
2020	-85	-6,17
2021	135	-9,87
2022	-53	4,03
2023	-56	-4,48
2024	-29	-2,41

Sursa: calculat în baza datelor Biroului Național de Statistică

Nupțialitatea și structura populației după starea civilă în mun. Edineț

În perioada 2004-2014, proporția celor căsătoriți în orașul Edineț s-a redus cu 3%, în timp ce proporția necăsătoriților și a văduvilor a rămas constant. Ponderea celor divorțați a s-a majorat de la 7,5% în 2014 la 10,99% în 2024 (Tabelul 8.).

Tabelul 8. Structura populației după starea civilă în 2004 și 2014, mun. Edineț

	Total	Necăsătorit/ă	Căsătorit/ă	Văduv/ă	Divorțat/ă	Nedeclarat
2004	14413	2603	9072	1652	1085	1
	în %	18,1	63,0	11,5	7,5	0,007
2014	13109	2560	7732	1819	998	
	În %	19,5	59	13,9	7,6	
2024	10140	1817	6049	1159	1115	
		17,92	59,66	11,43	10,99	

Sursa: Biroul Național de Statistică, RPL 2004, 2014 și 2024.

În general, orașul Edineț a manifestat o stabilitate relativă a nupțialității. Numărul total de căsătorii în orașul Bălți în perioadă 2014-2024 evidențiază că numărul acestora a fluctuat în limitele 123-158. Excepție face anul 2021 când s-au înregistrat un număr maxim de 190 de căsătorii când din cauza pandemiei începute în 2020 mai multe cupluri și-au amânat înregistrarea căsătoriei pentru anul viitor. Rata de nupțialitate ne indică pe parcursul perioadei 2014-2024 o creștere a ratei de nupțialitate de la 9,2% la 11,3%. În acest context subliniem că evoluția ratei de nupțialitate are implicații directe asupra evoluției ratei de natalitate, în sensul că căsătoria reprezintă cadrul principal pentru procreare, adică formarea unor cupluri oficializate creează condițiile pentru planificarea și conceperea copiilor.

Tabelul 9. Numărul de căsătorii și rata de nupțialitate a populației în perioada 2014-2024, mun. Edineț

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Numărul total de căsătorii	139	144	140	123	132	129	130	190	158	131	137
Rata de nupțialitate (în‰)	9,2	9,5	9,2	8,3	9,1	9,1	9,4	13,8	11,9	10,4	11,3

Sursa: Biroul Național de Statistică; rata calculată în baza datelor Biroului Național de Statistică

Structura gospodăriilor

Conform recensământului din 2014, numărul de gospodării în mun. Edineț era de 5976. Dintre acestea 31,6% (1887) erau gospodării cu copii 0-17 ani, ceea ce indică că mai puțin de o treime din gospodării contribuiau direct la regenerarea populației. Dintre care 6,6% (124) erau gospodării cu 3 și mai mulți copii. Gospodăriile alcătuite dintr-o persoană constituiau 26,4% (1580), sugerând prezența unui segment semnificativ de populație adultă și vârstnică singură. Gospodăriile formate dintr-un vârstnic (65+) reprezentau 13,3% (792), evidențiind un segment mare de populație vârstnică trăind singură dar și al prezenței relativ înalte a populației în etate. Având în vedere **tendențele demografice recente** putem anticipa că **recensământul din 2024 va evidenția o scădere a proporției gospodăriilor cu copii și o creștere a gospodăriilor formate din vârstnici**, în concordanță cu fenomenul de îmbătrânire demografică și scădere a natalității observat la nivel național și local.

Potrivit datelor oferite de APL, în 2024, structura gospodăriilor din orașul Edineț (5.900 gospodării) reflectă o combinație de stabilitate familială și fragilități sociale: 1.600 gospodării au copii (27,1% din total), dintre care 320 sunt monoparentale (20% din familiile cu copii), iar 160 sunt familii numeroase cu trei sau mai mulți copii (10% din familiile cu copii). Simultan există 520 gospodării desemnate ca vulnerabile (8,8% din total), dintre care doar 260 (50%) beneficiază efectiv de ajutor social, iar 520 gospodării sunt ocupate de bătrâni care trăiesc singuri (8,8%) (*Tabelul 10.*). Aceste cifre arată că un segment semnificativ de copii este crescut în contexte cu risc socio-economic (monoparentalitate și familii vulnerabile), în timp ce proporția bătrânilor singuri indică o cerere constantă pentru servicii de îngrijire și suport comunitar. Prezența relativ ridicată a familiilor monoparentale și a bătrânilor singuri implică nevoi concrete: servicii de zi și îngrijire la domiciliu, măsuri de susținere a veniturilor și facilități pentru părinți care lucrează, precum și intervenții pentru incluziune socială. Pe scurt, datele arată necesitatea corelării mai bune între identificarea vulnerabilității și furnizarea de servicii: consolidarea țintirii ajutoarelor sociale, extinderea serviciilor comunitare pentru vârstnici și programe concrete de sprijin pentru familiile cu copii — în special pentru cele monoparentale.

Tabelul 10. Indicatori actualizați privind structura gospodăriilor, mun. Edineț

Indicator	Date administrative, 2024
Număr gospodării	5900
Număr familii cu copii	1600
Număr familii cu copii și un singur părinte (monoparentale)	320
Număr familii cu 3 copii și mai mulți (familii numeroase)	160
Număr familii vulnerabile	520
Număr familii care au beneficiar de ajutor social	260
Bătrâni singuratici (care locuiesc singuri în gospodărie)	520

Sursa: Fișa de date prezentată de APL.

Educația timpurie și învățământul școlar în mun. Edineț

Pe parcursul anilor 2015–2024, sistemul de învățământ preșcolar din mun. Edineț a fost relativ stabil, cu **4 instituții preșcolare**, iar numărul grupelor a variat între 28 și 29. Numărul locurilor disponibile pentru copii a fost constant între 660 și 760, însă numărul total de copii înscriși a fost adesea ușor mai mare decât capacitatea oficială, în primii ani, atingând 694 copii în 2016. După 2019 se observă o **scădere graduală a numărului de copii**, până la 585 în 2024, reflectând posibile efecte ale scăderii natalității sau migrației populației tinere. Copiii de 0–3 ani au avut valori fluctuante, între 171 și 282 copii, cu o scădere semnificativă în 2020 (171 copii), probabil influențată de pandemia COVID-19 și de restricțiile aferente. După 2020, această grupă a început să se stabilizeze în jurul valorii de 210–215 copii. Copiii de 4–5 ani au înregistrat valori între 235 și 329, cu vârful în 2021 (329 copii), urmat de o scădere ușoară în anii următori. Copiii de 6–7 ani au variat între 97 și 166, cu scăderi semnificative în unele perioade, indicând efecte cohortale și fluctuații în natalitate. Numărul copiilor cu cerințe educaționale speciale a crescut ușor, de la 51 în 2015 la 35 în 2024, iar numărul copiilor cu dizabilități a rămas mic, cu valori între 0 și 7, ceea ce reflectă o **atenție crescută a instituțiilor la integrarea copiilor cu nevoi speciale (Aneaxa, Tabelul 3)**.

În perioada analizată, **orașul Edineț a avut constant 5 instituții școlare**. Numărul claselor a crescut ușor, de la 146 la 148. Numărul locurilor pentru elevi a fost constant la 3 756, în timp ce numărul efectiv de elevi a crescut de la 1 926 la 2 309. Aceasta indică o **creștere moderată a densității elevilor pe clasă**, dar fără a depăși capacitatea școlară disponibilă. În **clasele 1–4**: numărul elevilor a crescut de la 689 la 851, indicând o creștere a populației școlare tinere și menținerea atractivității învățământului primar. În **clasele 5–9**: elevii au crescut de la 813 la 990, evidențiind continuitatea școlarizării gimnaziale și o retenție bună a elevilor din ciclul primar. În **clasele 10–11 și 12**: elevii au fost între 279 și 361 pentru clasele 10–11 și între 105 și 174 pentru clasa a XII-a, ceea ce arată fluctuații normale în cohorta liceală, posibil legate de migrație sau decizii ale familiilor privind continuarea studiilor. Elevii cu **cerințe educaționale speciale** au fost prezenți constant, între 22 și 36, iar cei cu **dizabilități** între 1 și 8, ceea ce indică un grad moderat de incluziune și o raportare atentă a nevoilor speciale. Nu au fost raportate școli speciale pentru copii cu deficiențe intelectuale sau fizice, ceea ce sugerează integrarea acestor elevi în școlile generale. Numărul total de absolvenți a variat între 274 și 384, cu absolvenții gimnaziilor predominând (148–210) și un număr mai mic de absolvenți ai liceelor (103–174). Aceasta evidențiază continuitatea învățământului general și un nivel stabil de finalizare a studiilor la fiecare ciclu (Anexa, Tabelul 4).

Servicii sociale și serviciile medicale

Potrivit informațiilor oferite de APL servicii pentru vârstnici sunt oferite prin intermediul serviciului social la domiciliu, clubului de seniori și centre de sănătate. Populația beneficiază de servicii medicale în cadrul centrelor de sănătate, oficiului medicilor de familie, centrului de sănătate medical urgentă, centrului comunitar de sănătate mintală și alte centre medicale private. În contextul creșterii ponderii populației vârstnice, este posibil ca presiunea asupra acestor servicii să fie în creștere, ceea ce necesită o adaptare continuă a capacității instituționale. Astfel pentru a

răspunde adecvat tendințelor demografice actuale, în special procesului de îmbătrânire, este necesară consolidarea integrării dintre servicii, monitorizarea accesului efectiv și orientarea mai accentuată spre prevenție și suport comunitar.

Migrație și piața muncii în mun. Edineț

Fenomenul migrației în mun. Edineț nu poate fi evaluat real în baza datelor disponibile. Unele date statistice ne relevă că **migrația netă internațională** pentru anul 2021 a fost de – 19 persoane, iar **migrația netă internă** înregistrează de asemenea valori negative (-214 persoane)³.

O componentă importantă a migrației în orașul Edineț este **migrația de navetă**, în sensul că un număr semnificativ de persoane din localitățile rurale din apropierea orașului își desfășoară activitatea profesională în oraș, dar își mențin reședința în alte localități. Această formă de migrație temporară influențează structura zilnică a populației și dinamica economică a orașului, fără a modifica oficial evidențele demografice.

Mun. Edineț are o economie mai mică, concentrată pe industrie alimentară, agricultură și comerț local. Orașul funcționează ca centru urban pentru regiunea sa, dar oportunitățile de angajare sunt limitate comparativ. Majoritatea locurilor de muncă sunt în sectorul serviciilor publice, comerț, agricultură și unele întreprinderi mici. Forța de muncă este relativ stabilă, însă există o proporție semnificativă de migrație externă, mai ales în rândul tinerilor și persoanelor cu calificări medii sau înalte. Cererea pentru muncă calificată este redusă, iar salariile medii sunt mai mici decât în municipii mari, ceea ce determină plecarea temporară sau permanentă a angajaților spre centre mai dezvoltate sau în străinătate.

Concluzii și implicații pentru politici publice

Datele RPL 2024 confirmă o restructurare semnificativă a profilului demografic al mun. Edineț, marcată de discrepanțe față de estimările oficiale, îmbătrânire accelerată și o bază demografică tânără relativ slabă. Prezența fizică a unei populații mai numeroase decât cea recenzată administrativ, coroborată cu ponderea ridicată a persoanelor vârstnice și cu reducerea masei populației în vârstă activă, impune reconfigurarea politicilor publice locale.

Structura populației municipiului Edineț reflectă atât caracteristici tradiționale ale demografiei urbane, cât și provocări specifice procesului de îmbătrânire. Populația activă din punct de vedere economic reprezintă peste jumătate din total, însă segmentul tinerilor este relativ redus, ceea ce indică efecte ale migrației și ale natalității scăzute în trecut. Această distribuție poate influența disponibilitatea forței de muncă tinere și dinamismul economic local, afectând capacitatea orașului de a susține inovarea și antreprenoriatul.

Ponderea populației vârstnice este în creștere, iar diferențele între sexe sunt notabile, femeile trăind mai mult și necesitând suport sporit în ceea ce privește sănătatea și asistența socială. Această tendință generează presiune suplimentară asupra sistemului local de servicii și evidențiază necesitatea adaptării infrastructurii sociale și medicale la nevoile acestei categorii.

Raportul de dependență demografică este în creștere, ceea ce indică o presiune tot mai mare asupra populației active pentru susținerea celor dependenți. În acest context, planificarea și politicile publice trebuie să se concentreze pe măsuri integrate de suport pentru vârstnici, sprijinirea tinerilor și menținerea unui echilibru între populația activă și cea dependentă.

Analiza mișcării naturale a populației evidențiază o tendință generală de scădere a natalității pe termen mediu și lung, ceea ce indică provocări demografice majore pentru comunitate. Reducerea continuă a numărului de nașteri și a ratei natalității poate conduce la o îmbătrânire accentuată a populației și la diminuarea forței de muncă disponibile, afectând sustenabilitatea socială și economică a orașului. Mortalitatea masculină rămâne mai ridicată decât cea feminină, reflectând diferențe în speranța de viață și vulnerabilități specifice. În paralel, se observă o reducere a mortalității premature în rândul populației active, ceea ce poate fi asociat cu îmbunătățiri ale stării de sănătate și accesului la servicii medicale.

Sporul natural al populației este preponderent negativ, confirmând existența unui proces de depopulare naturală și dezechilibre demografice persistente. Această situație subliniază necesitatea

³ https://statistica.gov.md/index.php/ro/populatia-cu-resedinta-obisnuita-in-profil-teritorial-la-inceputul-anilor-2014-2-9578_59589.html

măsurilor integrate de politici publice pentru stimularea natalității și prevenirea declinului demografic.

În ansamblu, dinamica demografică a municipiului Edineț subliniază importanța adoptării unor politici proactive, axate pe prevenție, dezvoltarea serviciilor comunitare și crearea de condiții pentru menținerea și atragerea populației tinere, astfel încât să se asigure sustenabilitatea socială și economică a orașului.

Politici de susținere a familiilor tinere - dezvoltarea și extinderea programelor de sprijin financiar pentru familii cu copii; promovarea serviciilor de consiliere familială și planificare parentală, inclusiv acces la informații despre sănătatea reproducerii și suport pentru părinți; crearea unor politici de sprijin pentru echilibrul muncă-viață, inclusiv facilități pentru mame și tați, programe de flexibilizare a muncii și stimulente pentru angajatori care susțin părinții.

Politici pentru integrarea și protecția populației vârstnice - extinderea serviciilor sociale și medicale dedicate persoanelor vârstnice, inclusiv centre de zi, programe de îngrijire la domiciliu și acces la servicii medicale specializate; dezvoltarea infrastructurii urbane prietenoase cu vârstnicii (transport adaptat, spații publice sigure, programe de recreere și socializare); promovarea inițiativelor de prevenție și sănătate activă pentru vârstnici, pentru reducerea morbidității și creșterea calității vieții.

Politici de menținere și stimulare a populației active - crearea de programe pentru atragerea și păstrarea tinerilor și a specialiștilor în municipiu, inclusiv prin stimulente pentru ocuparea forței de muncă și dezvoltarea profesională; sprijinirea antreprenoriatului și a inovării locale prin acces la fonduri, mentorat și infrastructură pentru start-up-uri și afaceri mici; dezvoltarea programelor de recalificare și învățare continuă pentru a crește adaptabilitatea populației active la cerințele economice actuale.

Monitorizarea mai atentă a migrația interne și mobilității populației din zona rurală către oraș, inclusiv prin instrumente statistice complementare (ex. înregistrări școlare, cereri de reședință, date de consum urban etc.);

Corelarea capacității și amplasării infrastructurii educaționale cu evoluția efectivelor de copii, pentru a evita atât supraaglomerarea, cât și subutilizarea resurselor școlare.

Anexe.

Tabelul 1. Repartizarea populației mun. Edineț pe grupe de vârstă și sexe, datele RPL 2024, persoane

Vârsta	Bărbați	Femei	Total
0-4	331	290	621
5-9	414	372	786
10-14	441	381	822
15-19	347	348	695
20-24	221	224	445
25-29	187	241	428
30-34	292	390	682
35-39	405	489	894
40-44	450	460	910
45-49	409	447	856
50-54	354	404	758
55-59	307	427	734
60-64	383	545	928
65-69	384	591	975
70-74	338	559	897
75-79	149	314	463
80+	134	341	475
Total	5546	6823	12369

Sursa: Biroul Național de Statistică

Numarul de locuri pentru elevi	3756	3756	3756	3756	3756	3756	3756	3756	3756	3756
Numarul elevilor - total	1926	1954	2089	2236	2239	2187	2227	2168	2223	2309
Numarul elevilor - clasele 1-4	689	728	791	855	823	766	802	764	809	851
Numarul elevilor - clasele 5-9	813	846	860	888	938	948	956	951	989	990
Numarul elevilor - clasele 10-11	250	275	313	361	319	299	339	302	279	341
Numarul elevilor - clasele 12	174	105	125	132	159	174	130	151	146	127
Numarul elevilor din clasele 1 care au fost incadrati in programe de educatie prescolara	164	194	170	190	187	172	185	177	222	159
Numarul de elevi cu cerinte educationale speciale	27	22	26	27	31	31	34	36	35	30
Numarul de elevi cu dizabilitati	1	2	2	8	4	1	2	2	2	4
Numarul de elevi in scoli pentru copii cu deficiente in dezvoltarea intelectuala sau fizica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Numarul total de absolventi, la inceputul anului de studii	283	318	274	280	293	356	384	310	298	322
Numarul de absolventi ai gimnaziilor	148	146	171	157	161	198	210	188	148	182
Numarul de absolventi ai liceelor	135	172	103	123	132	158	174	122	150	140

Sursa: Biroul Național de Statistică